

ТАҚЫРЫБЫ

*XX-XXI ғғ. Батыс Еуропаның жастар
субмәдениеті және олардың Қазақстандық
жастардың құндылықтық жүйесіне әсері*

Субмәдениет ұғымы

Ғылымда << СУБМӘДЕНИЕТ >> термині латынтілінің << sub – төменгі >> , неміс тілінің << kultur – мәдениет >> деген ұғымынан шыққанын түсіндіреді . Қоғам мәдениетінің белгілі бір бөлігі болып табылатындықтан субмілениетке жатқызамыз. Мұндай топтар қоғамдағы қандайда бір саяси оқиғаларға, әлеуметтік қозғалыстарға байланысты пайда болады. Олар топтар және бейресми бірлестіктерден тұрады.

АҚШ зерттеушілерінің пайымдауынша, << субмәдениет >> ұғымы адамдардың әсіресе жастардың белгілі бір салаға еліктеушілігіні, табынушылығының немесе күйзеліске түскенде ермек қылған хоббитінің салдарынан пайда болады. Мұндай бейресми топтан тұратын субмәдениеттердің өкілдері өздерін << ерекше адамдармыз >> деп қоғамнан оқшауланғанды қалайды. Олардың өміріндегі ұстанымдары, киім үлгілері, түсініктері, араласатын ортасы қарапайым қала тұрғындарынан әлдеқайда өзгеше болады. Жасстар арасындағы субмәдениетті жастардың өздері қалыптастырады..

Субмәдениеттің түрлері

1. **Музыкалық субмәдениет** : белгілі бір музыка ағымына қызығушылықтарына қарай біріккен топ ;**АРТ**

2. **Арт – субмәдениет** : әннен басқа өнер түріне, анимадил,жалпы хобби турасында қауымдасқан топ .

3. **Интернет – субмәдениет** : интернет қауымдастығы, жалпы виртуалды кеңістікке ортақ тіл табысқандар .

4. **Индустриялды және спорттық субмәдениет** : қалалану процесіне байланысты және футбол секілді спорт түріндегі ұстанған көзқарастарына қарай біріккен топ .

Готтар

- ▶ Готтар – XX ғасырдың 70 – жылдарында Ұлы Британияның панкттік қозғалыс базасында өмірге келген жастар субмәдениеті. Готикалық субмәдениет мүшелері өздерінің әртүрлілігімен ерекшеленеді, бірақ бұл субмәдениеттің барлық мүшелері өзінше бір спецификалық стильге ие және готикалық әуендерге қызығушылықтары бар болып келеді. Бұл субмәдениеттің мүшелері көбіне жастар болғанымен, 14-45 жастан жоғары адамдарда да мүше бола алады.

Панктер

- ▶ Punk Панки – 1960 жылдардың соңында пайда болған субмәдениет түрі. Бұл мәдениет түрі қоғам мен саясатқа қарсы тұру мақсатында болған.

Қорытынды

- ▶ Өлеуметтік педагоктарының докторы, А.Н. Тесленко Қазақстандағы жастар арасындағы субмәдениетке деген қызығушылыққа зеттеу жүргізген. Өзінің ғаламтордағы жеке сайтында жариялаған сұхбатында Қазақстан жастарының ондай топтарға деген қызығушылықтың төмен екенін айтады. Себебі біздің ментальдық ерекшелігіміздің, тәрбиеміздің, салт-дәстүрді ұстанатындығымызға байланысты қазақ жастарының арасындағы еліктеушілік экономикалық, не саяси емес , мәдени тұрғыда жүзеге асатындығын айтқан. Қазақстан жастарына << субмәдениет >> ұғымы таныс болғанымен оған тұбегейлі бетбұрыс жоқ деген пікірде.
- ▶ Иә, қазіргі дәуір –қарқынды даму дәуірі, жаһандану кезеңі . Осы жаһандану дәуірінде куә болып отырған: түрлі дүниежүзілік дамулар, үрдістер, ағымдар, ұғымдармен түсініктер бүгінгі жастың салт-санасын жойып жіберуіне жол бермесе екен деген ой бар . Әрбір жаңа толқынның ақ-қарасын ажыратуына ықпал ете отырып ,әлемнің субмәдениетті ұстанатын жастарына тым артық еліктеп біздің де қоғам жастары: байкер, эмо, хиппилер және т.б топ өкілдеріне айналмаса екен, деген мақсатта - << субмәдениет ұғымын оның жағымсыз тұстарын барынша насихаттап , түрлерін айқындау бүгінгі күннің басты принципі деп есептейміз..